



OTSUS

26.03.2024 nr 5-5/2024-016

Koondumisele nr 9/2024 OÜ EG Biofond, Brorup OÜ / OÜ Halinga loa andmine

1. Koondumine

28.02.2024 esitas OÜ EG Biofond (registrikood 11504910, edaspidi ka Biofond) volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid Biofond, Brorup OÜ (registrikood 16921156, edaspidi ka Brorup) ja OÜ Halinga (registrikood 10021090, edaspidi ka Halinga) 27.02.2024 investeerimislepingu Halingasse tehtava investeeringu kohta. 27.02.2024 sõlmiti ka poolte vahel osanike leping ja koostati Halinga uus põhikiri. Investeerimislepingu kohaselt teeb Biofond Halinga omakapitali sissemakse ning omandab 51% Halinga osakapitalist. Tehingu järgselt jääb Brorupile 49% Halinga osakapitalist.

Brorup omab tehingu eelselt Halinga üle ainuvalitsevat mõju. Poolte vahel sõlmitud osanike lepingust tulenevatest õigustest omandavad Biofond ja Brorup Halinga üle ühise valitseva mõju konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 punktis 3 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 29.02.2024 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teadaande väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 3 järgi on koondumise osaliseks füüsilised isikud või ettevõtjad, kes ühiselt omandavad valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on koondumise osalisteks Biofond, Brorup ja Halinga.

OÜ EG Biofond on valdusettevõtja ja kuulub Aktsiaselts-i Infortar (registrikood 10139414, edaspidi Infortar) valitseva mõju alla. Biofond omab AS-iga Alexela (registrikood 10015238) ühise valitseva mõju Eesti Biogaas OÜ üle.

Eesti Biogaas OÜ kontserni kuuluvad Kuusalu Biogaas OÜ, OÜ Oisu Biogaas, OÜ Vinni Biogaas ja Tartu Biogaas OÜ tegelevad biogaasist biometaanitootmise ja hulgimüügiga ning toodetud biogaasist elektri- ja soojusenergia tootmise ja hulgimüügiga.

Infortar on investeerimisettevõtte, mille kontserni kuuluvad:

- OÜ EG Biofond.
- AS Eesti Gaas, kontserni tegevuseks energiafirmana on maagaasi müük jae- ja

- ärisklientidele; gaasitanklate keti pidamine ja maagaasi võrguteenused jae- ning ärisklientidele; elektrienergia müük, päikeseenergia ja rohegaasi (biometaani) tootmine.
- Infortar Marine Ltd, haldab LNG (veeldatud maagaas) punkrilaeva Optimus.
 - OÜ INF Sadama 11, tegevuseks on turism ja hotellindus.
 - SIA Happy Trails, tegevuseks on turism ja hotellindus.
 - OÜ INF Sadama 579, tegevuseks on turism, hotellindus, ärikinnisvara arendus- ja haldusteenused.
 - OÜ INF Liivalaia, tegevuseks on ärikinnisvara arendus- ja haldusteenused.
 - OÜ INF Tähesaju 9, tegevuseks on äripindade rentimine.
 - OÜ INF Communications, tegevuseks on äripindade rentimine.
 - OÜ INF Kaldase, tegevuseks on transpordi- ja logistikateenused.
 - OÜ INF Tennisekeskus, tegevuseks on tennisekeskuse opereerimine ja arendamine.
 - OÜ INF Saue, tegevuseks on äripindade rentimine.
 - OÜ INF Mustakivi, tegevuseks on hoonestusprojektide arendus.
 - OÜ INF, tegevuseks on enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus.
 - OÜ INF Engineering, kontserni tegevuseks on ehitustegevus insenerehituses ning infraehituses; keskkonnarajatiste (sealhulgas gaasi- ja soojatorustike ning katlamajade) ehitamine, remont ning hooldus; LNG seadmestiku ehitus ja hooldus; elektritööd ja elektripaigaldise käidukorraldus; päikesepaneelide paigaldus; kinnisvaraprojektide arendus; ehituse peatöövõtt; projekteerimise ja ehituse projektijuhtimine; betoonitööd; infrastruktuuri (teede, sildade, viaduktide, tunnelite ja ökoduktide) ehitus; ehitusmaavarade kaevandamine ja töötlemine; gaasi mahu mõõtevahendite esma- ja kordustaatluste ning kalibreerimiste teostamine.
 - Kivimäe Perearstikeskus OÜ, haldab tervise- ja heaoluteenuste kompleksi.
 - Aktsiaselts Vaba Maa, kontserni tegevuseks on turvatrukiste disain ja valmistamine; raamatud, ajakirjad ning reklaamtrükised ja kujundusteenus; plastikkaartide trükiteenuse pakkumine, sh kujunduse, personaliseerimise ja postitamise korraldamine.
 - Farmatar OÜ, tegevuseks on ravimite ja apteegikaupade hulgemüük.
 - Aktsiaselts Tallink Takso, tegevuseks on takso- ja transporditeenused Tallinnas.
 - Aktsiaselts Gastrolink, tegevuseks on klaastoodete, lauanõude ja köögitarvikute hulgi ning jaemüük.
 - Aktsiaselts H.T. Valuuta, tegevuseks on meelelahutusautomaatide alase tegevuse korraldamine.
 - OÜ Aianurga, tegevuseks on metsaraie ja põllumajanduslik tootmine.
 - OÜ Medifort, tegevuseks on tervishoiuteenuse osutamine.
 - Osäühing Taxitech, tegevuseks on taksoteenuste eest tasutud maksete vahendus.
 - Vana-Posti Kinnisvara OÜ, tegevuseks on enda kinnisvara üürile andmine ja käitus. Vana-Posti Kinnisvara OÜ kuulub Infortari ning MGA Capital OÜ ühise valitseva mõju alla.
 - Osäühing Vara HTG, tegevuseks on turism ja hotellindus. Osäühing Vara HTG kuulub Infortari ning AS-i Kapitel ühise valitseva mõju alla.
 - Pakrineeme Sadama OÜ, kontserni tegevuseks on tööstuskinnisvara arendus ja veeldatud maagaasi (LNG) kompetentsi arendamine ja terminali rajamine. Pakrineeme Sadama OÜ kuulub Infortari ning AS-i Alexela ühise valitseva mõju alla.

Infortarile kuulub ka vähemusosalus AS-is Tallink Grupp mis on merelaevandus- ja transpordikontsern.

Brorup OÜ on valdusettevõtja, millele kuulub tehingueelselt 100% Halinga osadest. Brorup kuulub füüsilise isiku Raul Peetsoni ainuvalitseva mõju alla.

Brorupi kontserni kuuluvad:

- OÜ Halinga, tegevuseks on piimatootmine.
- Osühing Estonian Seed, majandustegevus puudub.
- Piimajõe Biogaas OÜ, majandustegevus puudub.
- RP Trans OÜ, tegevuseks on toitlustamine.

OÜ Halinga on tehingueelselt Brorupi ainuvalitseva mõju all ja tegutseb Pärnumaal Halinga vallas piimakarjakasvatuse, piimatootmise ning teravilja ja rapsi kasvatusega. Piimakarja moodustab umbes 1700 lüpsilehma ja kasutuses on üle 3600 hektari põllumaad.

3. Õiguslik hinnang

3.1. Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja vähemalt kahe koondumise osalise Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2. Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määrus nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15% ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25%, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise teate kohaselt tegelevad Infortari valitseva mõju alla kuuluvad ettevõtjad finants- ja kinnisvarainvesteeringute haldamisega, energeetikaga, trükiteenuste pakkumisega, klaastoodete, lauanõude ja köögitarvikute pakkumisega ettevõtjatele ja eraisikutele, meelelahutusautomaatidega seotud teenustega, maavarade tootmise ja karjäärade arendusega, spordirajatiste haldamisega ja taksondusega seotud teenustega ning ravimite ja apteegikaupade hulgimüügiga.

Täpsemalt, Biofond tegeleb biometaani tootmise ja müügiga ning AS Eesti Gaas tegeleb Eestis nii maagaasi müügiga kui opereerib ka CNG (surugaas) tanklaid, kus müüakse muuhulgas ka biometaani.

Vastavalt 2022. majandusaasta aruandele oli OÜ Aianurga põhitegevusalaks metsaraie ning müügitulu söödakultuuri- ja heintaimkasvatusest oli äärmiselt marginaalne.

Brorupi valitseva mõju alla kuuluv ettevõtja RP Trans OÜ tegeleb tootlustamisega ning Halinga tegutseb piimakarjakasvatuse, piimatootmise ning teravilja ja rapsi kasvatusega.

Kuivõrd käesoleva koondumise tulemusel ei teki horisontaalselt ega vertikaalselt mõjutatud kaubaturgusid juhendi § 8 lõike 3 punktide 1 ja 2 tähenduses, ei ole kaubaturgude ning nende geograafiliste ulatuste täpne piiritlemine vajalik.

4. Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Põhja-Pärnumaa vallavalitsus on avalikustanud detailplaneeringu biogaasijaama ehitamiseks Halinga kinnistule. Sellegipoolest, ei saa Halingat käsitada potentsiaalse konkurendina Biofondile.¹ Kulud biogaasijaama ehitamiseks on märkimisväärsed ja pöördumatud. Halinga suhtes on algatatud saneerimismenetlus, mille raames on kinnitatud saneerimiskava. [...] Halinga ei avalda hetkel Biofondile olulist piiravat mõju.

Puudub ka vertikaalne seos juhendi § 8 lõike 3 punkti 2 tähenduses, mis puudutab võimalikke sisendeid söödakultuuri- ja heintaimikasvatuse kui ka loomakasvatuse käigus tekkivatest jätmetest biometaanitootmiseks.

Juhendi § 8 lõike 3 punktide 1 ja 2 tähenduses ei ilmne käesoleva koondumise puhul koondumise osaliste tegevuste vahel Eestis horisontaalseid kattuvusi ega vertikaalseid seoseid ning koondumise tulemusena ei muutu oluliselt konkurentsiolukord ega kaubaturgude struktuur. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eelnevast ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa OÜ EG Biofond, Brorup OÜ ja OÜ Halinga koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

¹ Euroopa Komisjoni Horisontaalsete ühinemiste hindamise suunistes ([2004/C 31/03](#)) lg 58 - 60 on üksikasjalikult kirjeldatud hinnangut et tuvastada potentsiaalset konkurenti.

(allkirjastatud digitaalselt)

Evelin Pärn-Lee
peadirektor

Konkurentsiameti 26.03.2024 nr 5-5/2024-016 ära kiri on samane originaaliga. Ära kirjast on välja jäetud ärisaladused ja isikuandmed, vastavad kohad on tekstis tähistatud nurksulgudega.

/Eugen Elison Kask/ 09.04.2024